

CEURI, CÒRDOVA, 3 DE MARÇ DE 2000.

**(COMITÉ ESPANYOL UNIVERSITARI DE RELACIONS
INTERNACIONALS -COMISSIÓ DELEGADA DE LA
CONFERÈNCIA DE RECTORS DE LES UNIVERSITATS
ESPANYOLES, CRUE)**

**ESTRATÈGIA DE
COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT**

**Document aprovat en la reunió del plenari del CEURI celebrada
a Còrdova el 3 de Març de 2000 i adoptat per la CRUE**

Presentació:

Aquest document ha estat coordinat i proposat per l'equip del Vicerectorat de Relacions Institucionals i Internacionals de la Universitat de Còrdova, segons acords del Grup de Treball format a La Corunya. Aquest grup va celebrar una primera reunió en la Universitat *Pablo de Olavide*, els dies 22 i 23 de novembre de 1999 en compliment del mandat rebut en les Jornades sobre Cooperació al Desenvolupament (La Corunya, 7-9 de juliol, 1999).

El document incorpora totes les diferents esmenes rebudes en el procés d'elaboració i conté els comentaris i suggeriments expressats en la segona reunió del Grup de Treball, celebrada en la Universitat *Rey Juan Carlos* el dia 23 de febrer de 2000 (25 universitats participants) i en el plenari del CEURI de 3 de març de 2000 (51 universitats participants) on finalment va ser aprovat per a la seua remissió a la CRUE.

La Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles ho va adoptar en la seua Assemblea General de 28 de setembre de 2000.

CONTINGUT:

- 1. PRESENTACIÓ I JUSTIFICACIÓ**
- 2. FONAMENTS DE L'ESTRATÈGIA**
- 3. METES I OBJECTIUS**
- 4. PLA D'ACCIÓ**
- 5. PRESSUPOST I FINANÇAMENT DE L'ESTRATÈGIA**
- 6. RESUM**

ESTRATÈGIA DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT

1. PRESENTACIÓ I JUSTIFICACIÓ

- La **importància** dels sistemes universitaris en els processos de desenvolupament socioeconòmic, lligat a l'avanç científic i tecnològic dels països, ve àmpliament demostrada per l'experiència viscuda en les últimes cinc dècades i pel seu paper en el procés de globalització.
- Aspectes **essencials** en aquests processos són tant la millora dels sistemes de ciència i tecnologia, d'una banda, i d'educació i formació, per una altra, com altres qüestions igualment bàsiques per al desenvolupament humà tals com **la salut, la cultura, el respecte al coneixement local, la difusió de les humanitats, l'ús sostingut dels recursos, la protecció del medi ambient i el reconeixement del paper ocupat per la dona.**
- La Cooperació Internacional ha de ser entesa com aquella modalitat de relacions entre països que persegueixen un benefici mutu. **La Cooperació al Desenvolupament és una part de la Cooperació Internacional que, amb similar propòsit, s'estableix entre països amb diferent nivell de desenvolupament, amb unes fins concretes** (consolidació democràtica, desenvolupament econòmic i social sostenible, lluita contra la pobresa, protecció del medi ambient, entre altres) i tot això plantejat en termes de coresponsabilitat entre les contraparts. Així, la Cooperació al Desenvolupament realitzada des de les Universitats no ha de confondre's amb l'ajuda humanitària i, consegüentment, hauria d'exigir un esforç de les contraparts. Per això, en cada cas s'hauria d'establir la quantia d'aqueix esforç, ja que no pot ser el mateix en tots els països. D'aquesta forma, el criteri bàsic per al repartiment de l'esforç seria tendir a una participació equilibrada, tant en recursos personals com financers, d'acord amb la situació real de cada part.
- La **cooperació** universitària al desenvolupament s'entén com la cooperació de les Universitats en els processos de desenvolupament socioeconòmic. Aquesta cooperació o col·laboració es considera en el seu sentit més ampli:
 - La cooperació bilateral o multilateral exclusivament entre institucions universitàries, per a compartir experiències i recursos que es traslladen als processos de desenvolupament que cada Universitat es trobe compromesa.
 - La cooperació bilateral o multilateral entre Universitats i altres agents públics i privats, per a induir, fomentar i donar suport estratègies de desenvolupament.
 - El repartiment de les funcions i responsabilitats que ve associat a cada acció de cooperació. El principi de co-responsabilitat es considera essencial perquè pugui parlar-se de veritable cooperació. En conseqüència ha de quedar clar sempre què realitza cada part i què aporta al projecte comú.
- El **paper** ocupat per les Universitats i l'experiència que ofereixen en els processos de desenvolupament presenta una notable diversitat. Aquesta es manifesta tant en els importants gradients existents entre països com en l'evolució experimentada en cada país al llarg dels últims quaranta anys. Alguns elements en els quals es concentra aquesta diversitat són:
 - La funció social de la Universitat, expressada com la seua capacitat per a donar resposta a les demandes socials.
 - La Universitat com actor socioeconòmic.
 - El paper dels sectors públic i privat (amb especial referència a les empreses i a les ONGDs) i les seues implicacions amb el sistema universitari.
 - La naturalesa de les relacions entre la Universitat i l'Empresa.
 - El paper d'àrbitre o interlocutor de les Universitats en situacions complexes o de conflictes d'interessos profunds.

- El sistema universitari espanyol ofereix una curta però interessant **experiència** de cooperació al desenvolupament i diverses universitats espanyoles vénen aplicant metodologies vàlides que mereixen ser millor conegudes i potenciades. Diferents i riques experiències sorgides del propi sistema universitari abonen aquesta tesi. Així, les seues fortaleses i potencialitats justifiquen sobradament un aprofundiment i extensió de les accions ocupades fins al moment, màximament si es té en compte **la importància estratègica d'una cooperació al desenvolupament realitzada per i amb les Universitats espanyoles**.
- No obstant això, el paper de les Universitats espanyoles com agents de cooperació internacional al desenvolupament no apareix suficientment clar i dimensionat ni en els projectes normatius elaborats, o en elaboració, per les administracions públiques competents del nostre Estat ni en la seua representativitat en els Òrgans de decisió corresponents. Ambdues circumstàncies es consideren obstacles importants per al desenvolupament de les potencialitats de cooperació al desenvolupament del sistema universitari espanyol.
- Per tot això, el sistema universitari espanyol considera arribat el moment de potenciar la seua responsabilitat en el tema manifestant a la societat el seu compromís a través d'una Estratègia de Cooperació Universitària al Desenvolupament. Amb aquest instrument les Universitats espanyoles desitgen plantejar uns objectius realistes i compatibles amb les tendències actuals de cooperació per al desenvolupament sostenible. D'igual manera les Universitats donen prova del seu compromís internalitzant una part dels costos de l'Estratègia i proposant al sistema de cooperació oficial i no governamental possibles vies de col·laboració i aprofundiment del mateix.

2. FONAMENTS DE L'ESTRATÈGIA

- L'Estratègia de Cooperació Universitària al Desenvolupament es presenta com un posicionament responsable del sistema universitari espanyol a favor dels països menys desenvolupats. Les Universitats poden i han d'ocupar una sèrie de funcions en aquest sentit que es pretén articular convenientment amb les quals ocupen altres agents. La possibilitat de compartir recursos (financers, humans i materials) és un principi de col·laboració que inspira el disseny del Pla d'Acció, sobre la base del coprotagonisme i la coresponsabilitat entre agents.
- La cooperació al desenvolupament des de la Universitat ha d'anar orientada a les bases subjacents del subdesenvolupament i no a les seues manifestacions visibles. Les operacions concebudes a llarg termini i basades en l'educació són necessàries per a produir canvis estructurals en benefici de tota la societat. Per tant la cooperació universitària al desenvolupament hauria d'emmarcar-se en aquest objectiu fonamental: la recerca de millores socials, mitjançant la modificació d'estructures injustes, ineficients i irracionals, a través de programes que incidisquen en la generació i difusió de coneixement, en la formació de les persones i en la potenciació de projectes aplicats.
- Les **funcions** de cooperació al desenvolupament que juguen o poden jugar les Universitats són molt variades. Entre elles es destaquen les relatives als blocs temàtics següents:
 - **Formació i educació.** La formació inicial constitueix un important factor de desenvolupament a mitjan i llarg termini, però no han de ser considerades d'una importància menor les labors d'educació per al desenvolupament ni les de formació contínua, orientades a potenciar estratègies de desenvolupament concretes mitjançant la millora de les capacitats dels recursos humans. El procés ha d'anar acompanyat d'un enfortiment intern, és a dir en les pròpies Universitats espanyoles, de l'educació per al desenvolupament global.
 - **Compartir** experiències compartint recursos. Aquesta funció permet la creació de comunitats científiques, acadèmiques i professionals internacionals. En aquesta línia són elements fonamentals, com mig per a vincular persones, cultures i grups

socials: **la mobilitat** (tant d'estudiantes com de professors i gestors) i **la col·laboració entre estructures diferents** (tant en investigació com en organització), per a millorar els resultats dels processos corresponents. La component de "acció per al desenvolupament" en aquesta funció ha de quedar clara, perquè aquest tipus de col·laboració puga considerar-se com cooperació al desenvolupament.

- **Incidir en l'entorn social.** En aquest sentit és necessari crear en la pròpia Universitat espanyola una consciència sobre la situació de desequilibri mundial i portar a terme accions de cert impacte que ajuden a la comunitat universitària a eixir del seu entorn local. Aquesta responsabilitat del sistema universitari és cada vegada més demandada per la societat. Labors de **sensibilització i educació al desenvolupament** constitueixen una cara d'aquesta moneda; però la Universitat pot i ha d'incidir també sobre els principals agents de la cooperació governamental i no governamental aportant el seu punt de vista i el seu coneixement científic tant als debats teòrics sobre objectius i mètodes de la cooperació com a la formació dels quadres d'aquestes institucions i entitats.
 - **Investigació per al desenvolupament.** Aquesta funció, eminentment universitària, no es troba suficientment estesa en la seua orientació per al desenvolupament. Per això es considera especialment rellevant diferenciar la investigació general de la qual es dirigeix, amb un propòsit finalista, a obtenir efectes i impactes concrets i directes en el desenvolupament humà. Així, es considera necessari prestar especial atenció tant a la investigació sobre el propi desenvolupament i sobre els mètodes de la cooperació, com a qualsevol tipus d'investigació, igualment finalista, orientada sobre els objectius i/o els processos de desenvolupament.
 - **Transferència de tecnologia.** L'experiència de diverses dècades en matèria de cooperació ha permès definir la transferència de tecnologia com el suport als països perquè puguen desenvolupar les seues pròpies capacitats d'investigació, d'innovació o adaptació tecnològica a les seues condicions locals. Una crítica als models de cooperació en el passat, ha estat la comprovació de l'escassa eficàcia de la transferència de tecnologia realitzada amb absència de referències a les característiques dels països menys desenvolupats, produint en molts casos una dependència tecnològica. Sens dubte, l'eficàcia de la transferència tecnològica dependrà del nivell de desenvolupament, de les capacitats locals d'aplicació, de difusió i d'adaptació de tecnologies. Les Universitats han de proporcionar la formació adequada per a assolir l'adaptació de la tecnologia transferible a les condicions locals en els programes de desenvolupament.
- Les **Metes i Objectius** de l'Estratègia s'han definit de manera que permeten capitalitzar al màxim les funcions que poden i han de desenvolupar les Universitats.
 - L'horitzó **temporal** de l'Estratègia s'haurà d'establir sobre la base dels acords (financers, institucionals i acadèmics) que garantisquen la seua aplicació en les condicions previstes.
 - A fi d'arribar a la major eficàcia de l'Estratègia es considera convenient **concentrar** els esforços de cooperació. Per a això s'atindrà prioritàriament a:
 - Els **temes** en els quals el sistema universitari espanyol oferisca un major potencial i competitivitat.
 - Els **països** de majors necessitats relatives en els quals l'experiència acumulada puga presentar uns nivells d'impacte major.
 - Altres raons de naturalesa **estratègica** que considere prioritàries el sistema universitari espanyol.
 - La **continuitat** de les actuacions.
 - La **complementarietat** de les iniciatives.
 - La **coresponsabilitat** entre les institucions participants.
 - L'Estratègia descansa sobre quatre **principis** que es consideren especialment importants en la cooperació universitària al desenvolupament:
 - La naturalesa "**no onerosa/no lucrativa**" de la cooperació.

- L'Estratègia jutja de la major importància el coneixement puntual del seu grau d'execució i la valoració dels efectes de les activitats que ho componen, així com l'**avaluació** de les seues Línies d'Acció i de la forma que s'aplica.

3. METES I OBJECTIUS

Les quatre **METES** superiors de l'Estratègia i els cinc **Objectius** que es consideren essencials per a aconseguir-les són:

1 Millora de les condicions de vida i treball dels països menys desenvolupats.

1.1. Enfortiment dels sistemes universitaris dels països menys desenvolupats i promoció de la formació dels recursos humans.

1.2. Participació en la Investigació per al desenvolupament.

2 Desenvolupament del sentiment de solidaritat i els hàbits de consum, comerç i producció justs i responsables, des d'una perspectiva sostenible del desenvolupament.

2.1. Programa Propi de Sensibilització de les Universitats espanyoles per a difondre la realitat del subdesenvolupament i els seus efectes.

3 . Coordinació d'actuacions entre agents de la cooperació al desenvolupament.

3.1. Foment d'actuacions conjuntes intra i inter universitats i amb altres agents.

4 . Programa Propi de Cooperació al Desenvolupament de les Universitats espanyoles.

4.1. Obtenció de bases estables de finançament i administració que permeten l'engegada del Programa i la seua continuïtat.

Per al bon desenvolupament de les Metes i Objectius serà necessari incorporar un **Control de Qualitat de l'Estratègia**, que avalue anualment el seu desenvolupament a través d'indicadors establits prèviament i que aquests permeten determinar el grau de consecució dels objectius proposats.

4. PLA D'ACCIÓ

Per a l'assoliment de cada meta és necessari la consecució dels objectius proposats en el punt anterior el que exigeix establir els aspectes operatius de cada acció:

- Naturalesa de l'acció.
- Identificació dels agents que ocupen l'acció.

META 1:

Millora de les condicions de vida i treball en els països menys desenvolupats.

OBJECTIU 1.1.

Enfortiment dels sistemes universitaris dels països menys desenvolupats i promoció de la formació de recursos humans.

ACCIONS	AGENTS
Formació de Formadors universitaris. <ul style="list-style-type: none">▪ Intercanvi de professors.▪ Estades de professors en formació.	<ul style="list-style-type: none">▪ Professors en formació d'Universitats de països menys desenvolupats.▪ Departaments d'Universitats espanyoles.
Programes de Formació Inicial reconeguts mútuament <ul style="list-style-type: none">▪ Mobilitat d'estudiantes de 1er i 2^{on} cicle.	<ul style="list-style-type: none">▪ Universitats participants, mitjançant acords de reconeixement mutu.▪ Estudiants i professors.
Programes de Postgrau i de Doctorat.	<ul style="list-style-type: none">▪ Departaments de les Universitats espanyoles.▪ Departaments de les Universitats contrapart.▪ Equips de Govern de les Universitats espanyoles.▪ Equips de Govern d'Universitats contrapart.
Diversificació i adaptació de l'oferta formativa específica de les Universitats espanyoles.	<ul style="list-style-type: none">▪ Departaments d'Universitats espanyoles.▪ Equips de Govern d'Universitats contrapart.▪ Organismes Internacionals (si escau).
Formació de gestors i personal no docent. <ul style="list-style-type: none">▪ Intercanvi de gestors i personal no docent.▪ Estades de gestors en formació.	<ul style="list-style-type: none">▪ Gestors i personal no docent en formació d'Universitats contrapart.▪ Rectorats, Centres, Departaments i Serveis d'Universitats espanyoles.
Millora d'infraestructures i equipaments d'Universitats receptores, associada a projectes concrets de col·laboració. <ul style="list-style-type: none">▪ Dotació d'equips.▪ Equips i recursos a compartir.	<ul style="list-style-type: none">▪ Departaments o equips d'Universitats espanyoles.▪ Equips de Govern d'Universitats receptores.

OBJECTIU 1. 2.

Participació en la Investigació per al desenvolupament

ACCIONS	AGENTS
Projectes de col·laboració en investigació, associats a accions de desenvolupament.	<ul style="list-style-type: none">▪ Departaments o equips d'Universitats espanyoles.▪ Departaments o equips d'Universitats receptores.▪ Organismes finançadors de projectes de desenvolupament.
Projectes de transferència tecnològica adaptats a les condicions locals.	<ul style="list-style-type: none">▪ Departaments o equips d'Universitats espanyoles.▪ Departaments o equips d'Universitats receptores.▪ Organismes finançadores de projectes de desenvolupament.

META 2

Desenvolupament del sentiment de solidaritat i els hàbits de consum, comerç i producció justs i responsables, des d'una perspectiva sostenible del desenvolupament.

OBJECTIU 2.1.

Programa propi de les Universitats espanyoles de sensibilització per a difondre la realitat del subdesenvolupament i els seus efectes.

ACCIONS	AGENTS
<p>Sensibilització intrauniversitària.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Seminaris, debats i sessions divulgatives dirigits a la comunitat universitària per a aquesta conega i assumisca l'Estratègia, a experts en cooperació al desenvolupament i als gestors que l'han d'aplicar.▪ Grups permanents de treball: Càtedres de projecció universitària, Serveis, altres models o estructures creats per les universitats amb aquesta finalitat.	<ul style="list-style-type: none">▪ Membres de la comunitat universitària de cada Universitat.
<p>Sensibilització interuniversitària.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Programes de sensibilització coordinats entre diferents Universitats.▪ Disseminació de la importància del desenvolupament global de tots els països en fòrums internacionals.	<ul style="list-style-type: none">▪ Experts de les diferents Universitats (espanyoles i contraparts).
<p>Formació de professors universitaris i experts en matèria de cooperació i desenvolupament, inclusió de la temàtica en els programes docents.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Introducció d'assignatures ad hoc en 1er i 2^{on} cicle.▪ Foment d'estudis propis i investigació sobre desenvolupament. <p>Formació específica de cooperants universitaris</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Departaments i Centres de les Universitats.
<p>Accions de sensibilització i educació al desenvolupament.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Membres de la comunitat universitària espanyola.▪ ONGDs.▪ Institucions públiques i privades.▪ Altres agents.

META 3

Coordinació d'actuacions entre agents de la cooperació al desenvolupament

OBJECTIU 3.1.

Foment d'actuacions conjuntes intra i inter Universitats i amb altres agents.

ACCIONS	AGENTS
<p>Presència activa de les Universitats espanyoles en els òrgans de decisió en matèria de cooperació (nacionals, de les Comunitats Autònomes i si escau en òrgans locals).</p> <p>Participació de les Universitats espanyoles en els processos d'elaboració dels plans d'actuació anuals i plurianuals a nivell nacional, autonòmic i si escau local.</p> <p>Obtenció d'informació sobre programes finançats per organismes internacionals i establiment de col·laboracions.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ CRUE, CEURI.▪ Ministeri d'Afers exteriors.▪ Ministeri d'Economia.▪ Comunitats Autònomes.▪ Organismes locals (Diputacions, Ajuntaments, altres).▪ Universitats espanyoles, a través dels Vicerectorats i Oficines a càrrec de les Relacions Internacionals o dels seus organismes específics a aquesta fi.
<p>Desenvolupament coordinat de programes i projectes.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Membres de la comunitat universitària de cada Universitat.▪ Equips mixts d'Universitats espanyoles.▪ Institucions públiques i privades espanyoles.▪ Institucions públiques i privades de països receptors.▪ Altres agents.
<p>Assistències tècniques en països d'actuació prioritària.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Membres de la comunitat universitària.▪ Equips mixts d'Universitats espanyoles.▪ Institucions públiques i privades espanyoles.▪ Institucions públiques i privades de països contrapart.▪ Altres agents.
<p>Foment de la col·laboració del sistema universitari amb les ONGDs en projectes i programes.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Membres de la comunitat universitària.▪ Equips mixts d'Universitats espanyoles.▪ Equips d'ONGDs.▪ Altres agents.
<p>Suport al teixit social de la cooperació.</p> <p>Actuacions conjuntes en formació no reglada.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Equips d'Universitats espanyoles.▪ Equips d'ONGDs.▪ Altres agents.

META 4

Programa Propi de Cooperació al Desenvolupament de les Universitats espanyoles.

OBJECTIU 4.1

Obtenció de bases estables de finançament i administració que permeten l'engegada del Programa i la seua continuïtat.

ACCIONS

Enggada i consolidació de Programes Propis de Cooperació al Desenvolupament.

- Aplicació del concepte del 0,7 en aportació fixa en el pressupost.
- Recerca d'altres aportacions variables de finançament del Programa Propi.

Gestió i foment intern de Programes Propis de Cooperació al Desenvolupament o en col·laboració amb altres Universitats o organismes.

Oficina Tècnica de Suport a la Cooperació Universitària al Desenvolupament.

Sistema de Garantia de Qualitat dels productes formatius universitaris espanyols.

Sistema de Seguiment de l'Estratègia i Avaluació del seu Pla d'Acció.

AGENTS

- Universitats espanyoles.
- Consells socials.
- Consells i Associacions d'estudiantos.

- Vicerectorats i Oficines de Relacions Internacionals de les Universitats espanyoles.
- Altres organismes específics de les Universitats.
- CRUE.
- Experts de diferents Universitats espanyoles.
- Ministeri d'Educació i Cultura.
- Ministeri d'Afers exteriors.
- Altres agents.
- Universitats espanyoles que formen (en origen o en destinació) a estudiantos de països contrapart.
- Experts en qualitat de les Universitats participants.
- Experts de diferents Universitats espanyoles.

5. PRESSUPOST I FINANÇAMENT

El finançament d'aquesta Estratègia de Cooperació Universitària al Desenvolupament exigeix establir les quanties i partides del mateix que serien cobertes per:

- Les Universitats espanyoles.
- La CRUE.
- El Ministeri d'Educació i Cultura.
- El Ministeri d'Afers exteriors.
- El Ministeri d'Economia.
- Altres Institucions i Entitats públiques i privades.

6. RESUM

ESTRATÈGIA DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT

PER QUÈ l'elaboració d'una Estratègia?

1. Per l'experiència del sistema universitari espanyol en temes de cooperació.
2. Per la necessitat de disposar d'un instrument comú.
3. Per l'obtenció del degut reconeixement enfront de la societat com agents de la cooperació al desenvolupament que es realitza des d'Espanya.
4. Per la importància que té per al nostre país la realització d'una cooperació al desenvolupament per i amb les Universitats espanyoles.

PARA QUÈ servirà l'Estratègia?

1. Per a desenvolupar i potenciar un marc conjunt normatiu, funcional i pressupostari.
2. Per a propiciar i facilitar la cooperació de les Universitats espanyoles en els processos de desenvolupament socioeconòmic d'altres països.
3. Per a potenciar la col·laboració amb altres agents de la cooperació al desenvolupament.
4. Per a sensibilitzar internament sobre les conseqüències del subdesenvolupament.

A QUI VA DIRIGIT EL PRESENT DOCUMENT?

- A la CRUE, per a adopció.
- A les institucions públiques i privades, governamentals i no governamentals, en l'àmbit nacional, autonòmic i local, competents en Cooperació al Desenvolupament per a col·laboració.
- A les pròpies Universitats espanyoles per a execució i coneixement per part de la comunitat universitària.
- A totes les Universitats contrapart i als organismes internacionals competents en matèria de cooperació, per a treball conjunt.
- Als experts en cooperació al desenvolupament i als gestors que ho han d'aplicar.
- A la societat espanyola, per a coneixement.

FUNCIONS DE L'ESTRATÈGIA

- PROPORCIONAR FORMACIÓ.
- COMPARTIR EXPERIÈNCIES COMPARTINT RECURSOS.
- POTENCIAR LA INVESTIGACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT.
- FOMENTAR LA TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA ADAPTADA A LES CONDICIONS LOCALS.
- INCIDIR EN L'ENTORN SOCIAL PROPI A TRAVÉS DE LA SENSIBILITZACIÓ I L'EDUCACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

PRINCIPIIS SOBRE ELS QUALS S'ARTICULA L'ESTRATÈGIA

- Concentració dels esforços de cooperació.
- Continuitat de les actuacions.
- Coresponsabilitat entre institucions participants.
- Cooperació "no onerosa/no lucrativa".

METES I OBJECTIUS DE LA ESTRATÈGIA DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT

Les quatre **METES** superiors de l'Estratègia i els cinc **Objectius** que es consideren essencials per a aconseguir-les són:

1. Millora de les condicions de vida i treball dels països menys desenvolupats.

- 1.1. Enfortiment dels sistemes universitaris dels països menys desenvolupats i promoció de la formació dels recursos humans.
- 1.2. Participació en la Investigació per al desenvolupament.

2. Desenvolupament del sentiment de solidaritat i els hàbits de consum, comerç i producció justs i responsables, des d'una perspectiva sostenible del desenvolupament.

- 2.1. Programa Propi de Sensibilització de les Universitats espanyoles per a difondre la realitat del subdesenvolupament i els seus efectes.

3. Coordinació d'actuacions entre agents de la cooperació al desenvolupament.

- 3.1. Foment d'actuacions conjuntes intra i inter universitats i amb altres agents.

4. Programa Propi de Cooperació al Desenvolupament de les Universitats espanyoles.

- 4.1. Obtenció de bases estables de finançament i administració que permeten l'engegada del Programa i la seua continuïtat.

LES 25 ACCIONS DE L'ESTRATÈGIA DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT:

- 1. Formació de Formadors universitaris.**
 - ◆ Intercanvi de professors.
 - ◆ Estades de professors en formació.
- 2. Programes de Formació Inicial reconeguts mútuament.**
 - ◆ Mobilitat d'estudiantes de 1er i 2^{on} cicle.
- 3. Programes de Postgrau i de Doctorat.**
- 4. Diversificació i adaptació de l'oferta formativa específica de les Universitats espanyoles.**
- 5. Formació de gestors i personal no docent.**
 - ◆ Intercanvi de gestors i personal no docent.
 - ◆ Estades de gestors en formació.
- 6. Millora d'infraestructures i equipaments d'Universitats receptores, associada a projectes concrets de col·laboració.**
 - ◆ Dotació d'equips.
 - ◆ Equips i recursos a compartir.
- 7. Projectes de col·laboració en investigació, associats a accions de desenvolupament.**
- 8. Projectes de transferència tecnològica adaptats a les condicions locals.**
- 9. Sensibilització intrauniversitària.**
 - ◆ Seminaris, debats i sessions divulgatives dirigits a la comunitat universitària perquè aquesta conega i assumisca l'Estratègia, a experts en cooperació al desenvolupament i als gestors que l'han d'aplicar.
 - ◆ Grups permanents de treball: Càtedres de projecció universitària, Serveis, altres models o estructures creats per les universitats amb aquesta finalitat.
- 10. Sensibilització interuniversitària.**
 - ◆ Programes de sensibilització coordinats entre diferents Universitats.
 - ◆ Disseminació de la importància del desenvolupament global de tots els països en fòrums internacionals.
- 11. Formació de professors universitaris i experts en matèria de cooperació i desenvolupament, inclusió de la temàtica en els programes docents.**
 - ◆ Introducció d'assignatures ad hoc en 1er i 2^{on} cicle.
 - ◆ Foment d'estudis propis i investigació sobre desenvolupament.
- 12. Formació específica de cooperants universitaris.**
- 13. Accions de sensibilització i educació al desenvolupament.**
- 14. Presència activa de les Universitats espanyoles en els òrgans de decisió en matèria de cooperació (nacionals i de les comunitats autònomes i si escau en òrgans locals)**

15. Participació de les Universitats espanyoles en els processos d'elaboració dels plans d'actuació anuals i plurianuals a nivell nacional, autonòmic –i si escau local-)
16. Obtenició d'informació sobre programes finançats per organismes internacionals i establiment de col·laboracions.
17. Desenvolupament coordinat de programes i projectes.
18. Assistències tècniques en països d'actuació prioritària.
19. Foment de la col·laboració amb les ONGDs en projectes i programes.
20. Suport al teixit social de la cooperació.

Actuacions conjuntes en formació no reglada.
21. Engegada i consolidació de Programes Propis de Cooperació al Desenvolupament.
 - ◆ Aplicació del concepte del 0,7 en aportació fixa en el pressupost.
 - ◆ Recerca d'altres aportacions variables de finançament del Programa Propi.
22. Gestió i foment intern de Programes Propis de Cooperació al Desenvolupament o en col·laboració amb altres Universitats o organismes.
23. Oficina Tècnica de Suport a la Cooperació Universitària al Desenvolupament.
24. Sistema de Garantia de Qualitat dels productes formatius universitaris espanyols.
25. Sistema de Seguiment de l'Estratègia i Avaluació del seu Pla d'Acció.